Висновок фахівця

за результатами лінгвістичного аналізу статті з сайту інформаційної агенції УНІАН від 31 травня 2011 року «Бойко просить СБУ знайти «замовника» статті в газеті»

Об'єктом лінгвістичного аналізу, здійсненого на прохання представника відповідача Бойка Юрія Анатолійовича за довіреністю, стала стаття з сайту інформаційної агенції УНІАН від 31 травня 2011 року «Бойко просить СБУ знайти «замовника» статті в газеті».

Аналіз здійснив заступник директора з наукової роботи Інституту мовознавства імені О.О. Потебні Національної академії наук України, провідний науковий співробітник Відділу російської мови доктор філологічних наук, професор В.М. Бріцин.

Метою аналізу була відповідь на такі запитання, поставлені в запиті до Інституту мовознавства імені О.О. Потебні НАН України з боку представника відповідача:

1) Чи є висловлювання Бойка Ю.А. *«Это чей-то заказ. Мы сейчас попросили СБУ, чтоб выяснили, кто заказчик... Это заказуха – сто процентов»; «Приход платформы в Черное море, которая может бурить на глубине более 100 метров – это реальное изменение всей геополитической ситуации. Это на самом деле реально начало большой добычи (нефти и газа – УНИАН) на Черном море. На самом деле это дискредитация, чтоб она не доехала, к примеру»; «На самом деле там стоимость установки может быть 250 миллионов, но там же не учтена стоимость ни вертолетов спасательных, ни кораблей, а это дополнительные деньги... Со стороны выглядит эффектно. С одной стороны, 400 миллионов, с другой - 250. А все запчасти и дополнительное оборудование они забыли приписать. Я делаю из этого вывод, что это заказуха. Ни то не разбирался детально, а просто (все было сделано – УНИАН), чтоб развить скандал и остановить процесс»*

негативною інформацією щодо конкретних осіб – Шалайського Олексія Степановича, Ніколова Юрія Петровича та ТОВ «ЗН УА» (засновника редакції газети «Дзеркало тижня. Україна») як в окремих висловлюваннях, так і в контексті всього інтерв'ю?

2) Чи можна віднести висловлювання Бойка Ю.А. до образи чи наклепу, які стосуються конкретних фізичних осіб Шалайського Олексія Степановича і Ніколова Юрія Петровича та конкретної юридичної особи ТОВ «ЗН УА»?

3) Чи містять висловлювання Бойка Ю.А. фактичні дані, або чи можна їх витлумачити як такі, що містять фактичні дані конкретних фізичних осіб Шалайського Олексія Степановича, Ніколова Юрія Петровича та юридичної особи ТОВ «ЗН УА» з огляду на використання мовних засобів?

4) Чи можна віднести висловлювання Бойка Ю.А. до критики чи оцінки дій?

5) Чи дозволяє характер використання мовних засобів та мовна форма висловлювань Бойка Ю.А. вважати, що автор цих висловлювань стверджує про певні фактичні дані, які містять негативну інформацію про конкретних фізичних осіб Шалайського Олексія Степановича, Ніколова Юрія Петровича та конкретну юридичну особу ТОВ «ЗН УА»?

6) Чи дозволяє характер використання мовних засобів та мовна форма висловлювань Бойка Ю.А. вважати, що автор цих висловлювань стверджує про замовний характер статті «Вишка для Бойка» Шалайського Олексія Степановича і Ніколова Юрія Петровича, опублікованій на сайті «Дзеркало тижня. Україна» №19, 27 травня 2011р.?

7) Як сприймаються висловлювання Бойка Ю.А. третіми особами, зокрема, чи викликають вони негативне ставлення до конкретних фізичних осіб Шалайського Олексія Степановича, Ніколова Юрія Петровича та

юридичної особи ТОВ «ЗН УА» (засновника редакції газети «Дзеркало тижня. Україна»)?

8) Чи можна зробити висновок, що висловлювання Бойка Ю.А. створюють у суспільстві хибне уявлення про діяльність конкретних фізичних осіб Шалайського Олексія Степановича, Ніколова Юрія Петровича та конкретну юридичну особу ТОВ «ЗН УА» (засновника редакції газети «Дзеркало тижня. Україна»)?

9) Чи є висловлювання Бойка Ю.А. оціночними судженнями, в розумінні статті 30 Закону України «Про інформацію» (виписка із Закону України додається до запиту)?

Ознайомлення зі змістом статті з сайту інформаційної агенції УНІАН від 31 травня 2011 року «Бойко просить СБУ знайти «замовника» статті в газеті» показує, що вона передає інтерв'ю Ю.А. Бойка з приводу статті *«Вышка для Бойко»* в газеті «Дзеркало тижня», в якій було висловлена думка, що компанія «Чорноморнафтогаз» придбала бурову установку за завищеною ціною. Про це свідчить такий фрагмент зі статті, що є об'єктом аналізу: «Напомним, что 27 мая в статье под названием *«Вышка для Бойко»* в газете «Зеркало недели. Украина» высказывалось предположение, что компания «Черноморнефтегаз» купила сингапурскую буровую установку по завышенной на 150 млн. долл. цене через британскую фирму, победившую в тендере».

Як видно з наведених у статті висловлювань Ю.А. Бойка, він повідомляє про певні факти (про закупівлю бурової, про маршрут доставки бурової, про звернення в СБУ), а також висловлює свої оцінні судження з приводу статті в «Дзеркалі тижня», з приводу ціни бурової установки. Про спрямування інтерв'ю на передачу саме оцінних суджень Ю.А. Бойка однозначно свідчать такі фрагменти статті: «***Юрий БОЙКО считает***

*заказным материал о закупке «Черноморнефтегазом» самоподъемной плавучей буровой установки, опубликованный в газете «Зеркало недели. Украина» 27 мая», «**Я делаю из этого вывод**, что это заказуха. Никто не разбирался детально, а просто (все было сделано – УНИАН), чтоб развить скандал и остановить процесс», - сказал. Ю.БОЙКО», «**Он предположил**, что заказ мог быть вызван желанием сорвать сроки начала добычи Украиной нефти и газа на Черноморской шельфе», « **На самом деле** это дискредитация», « Ю.БОЙКО **не исключил**, что установка может стоить около 250 млн. долл., однако эта сумма не учитывает дополнительных расходов».* В наведених цитатах звертаємо увагу на слова ***Юрий Бойко считает, я делаю вывод, он предположил, Ю. Бойко не исключил, На самом деле***, які свідчать, що тут ідеться не про факти, а про роздуми Ю.А. Бойка з приводу фактів. Ю.А. Бойко однозначно є суб'єктом оцінних суджень, він передає своє власне розуміння обговорюваної ситуації, свої погляди і переконання. Заборона цього права чи переслідування за це є порушенням ст. 34 Конституції України.

До оцінних висловлень в аналізованій статті належать і такі речення: *«Это заказуха – сто процентов», «Приход платформы в Черное море, которая может бурить на глубине более 100 метров – это реальное изменение всей геополитической ситуации. Это на самом деле реально начало большой добычи (нефти и газа – УНИАН) на Черном море», «На самом деле там стоимость установки может быть 250 миллионов, но там же не учтена стоимость ни вертолетов спасательных, ни кораблей, а это дополнительные деньги... Со стороны выглядит эффектно. С одной стороны, 400 миллионов, с другой - 250. А все запчасти и дополнительное оборудование они забыли приписать», «Он также сообщил, что транспортировка платформы ... может занять еще 3 месяца».*

Ці та згадані вище оцінні судження відповідно до Закону України «Про інформацію» не підлягають спростуванню та доведенню їх правдивості.

Інтерв'ю не містить у собі брутальної чи образливої лексики, здатної принизити гідність, честь чи ділову репутацію.

Відповідь на 1 запитання звернення представника відповідача:

Висловлювання Ю.А. Бойка *«Это чей-то заказ. Мы сейчас попросили СБУ, чтоб выяснили, кто заказчик... Это заказуха – сто процентов»; «Приход платформы в Черное море, которая может бурить на глубине более 100 метров – это реальное изменение всей геополитической ситуации. Это на самом деле реально начало большой добычи (нефти и газа – УНИАН) на Черном море. На самом деле это дискредитация, чтоб она не доехала, к примеру»; «На самом деле там стоимость установки может быть 250 миллионов, но там же не учтена стоимость ни вертолетов спасательных, ни кораблей, а это дополнительные деньги... Со стороны выглядит эффектно. С одной стороны, 400 миллионов, с другой - 250. А все запчасти и дополнительное оборудование они забыли приписать. Я делаю из этого вывод, что это заказуха. Никто не разбирался детально, а просто (все было сделано – УНИАН), чтоб развить скандал и остановить процесс»* не є негативною інформацією щодо конкретних осіб – Шалайського Олексія Степановича, Ніколова Юрія Петровича та ТОВ «ЗН УА» (засновника редакції газети «Дзеркало тижня. Україна») як в окремих висловлюваннях, так і в контексті всього інтерв'ю, оскільки вони не називаються в інтерв'ю, в інтерв'ю не йдеться про конкретного замовника критичної публікації, про що свідчить висловлення *«Это **чей-то** заказ»*, не розглядається тут і роль газети«Дзеркало тижня».

Відповідь на 2 запитання звернення представника відповідача:

Мовні засоби та мовна форма висловлювань Ю.А. Бойка жодним чином не дозволяють уважати, що автор цих висловлювань стверджує про замовний характер статті «Вишка для Бойка» Шалайського Олексія Степановича і Ніколова Юрія Петровича, опублікованій на сайті «Дзеркало тижня. Україна» №19, 27 травня 2011 р. Ю.А. Бойко лише висловлює припущення, що інформація про завищену ціну бурової є чиїмось замовленням. Про це свідчить речення *«Это чей-то заказ».* Про те, чи були автори статті «Вишка для Бойка» його виконавцями, Ю.А. Бойко не говорить.

Відповідь на 7 запитання звернення представника відповідача:

Відповісти на запитання, як сприймаються висловлювання Ю.А. Бойка третіми особами, досить важко через дуже абстрактний характер запитання і невизначено широке коло осіб, яких воно стосується. Однак, враховуючи той факт, що Шалайський Олексій Степанович, Ніколов Юрій Петрович та юридична особа ТОВ «ЗН УА» в інтерв'ю прямо не згадуються і що стосовно до них Ю.А. Бойко не висловлює певних конкретних звинувачень, можна припустити, що до цих особ не виникає негативного ставлення.

Відповідь на 8 запитання звернення представника відповідача:

Відповідь на 8 запитання представника відповідача аналогічна відповіді на 7 запитання, вона спирається на ті ж аргументи. Вважаємо, що висловлювання Ю.А. Бойка не створюють у суспільстві хибного уявлення про діяльність конкретних фізичних осіб Шалайського Олексія Степановича, Ніколова Юрія Петровича та конкретної юридичної особи ТОВ «ЗН УА» (засновника редакції газети «Дзеркало тижня. Україна»).

Відповідь на 9 запитання звернення представника відповідача:

Висловлювання Ю.А. Бойка, а також висловлювання про сказане останнім «***Юрий БОЙКО считает*** *заказным материал о закупке «Черноморнефтегазом» самоподъемной плавучей буровой установки,*

*опубликованный в газете «Зеркало недели. Украина» 27 мая», «**Я делаю из этого вывод**, что это заказуха. Никто не разбирался детально, а просто (все было сделано – УНИАН), чтоб развить скандал и остановить процесс», - сказал. Ю.БОЙКО», «**Он предположил**, что заказ мог быть вызван желанием сорвать сроки начала добычи Украиной нефти и газа на Черноморской шельфе», « **На самом деле** это дискредитация», « Ю.БОЙКО **не исключил**, что установка может стоить около 250 млн. долл., однако эта сумма не учитывает дополнительных расходов»,* «Это заказуха – сто процентов», *«Приход платформы в Черное море, которая может бурить на глубине более 100 метров – это реальное изменение всей геополитической ситуации. Это на самом деле реально начало большой добычи (нефти и газа – УНИАН) на Черном море», «На самом деле там стоимость установки может быть 250 миллионов, но там же не учтена стоимость ни вертолетов спасательных, ни кораблей, а это дополнительные деньги... Со стороны выглядит эффектно. С одной стороны, 400 миллионов, с другой - 250. А все запчасти и дополнительное оборудование они забыли приписать», «Он также сообщил, что транспортировка платформы ... может занять еще 3 месяца»* є оцінними судженнями, як їх тлумачить стаття 30 Закону України «Про інформацію».

Заступник директора з наукової
роботи Інституту мовознавства
ім. О.О. Потебні НАН України,
провідний науковий співробітник
Відділу російської мови доктор
філологічних наук, професор В.М. Бріцин.